

Ev hanımlarının yaptığı ürünlerle birlikte ürettiğiniz ürünlerin belediye standında satılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.48.15.01-GVK-43-91
Tarih	15.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.48.15.01-GVK-43-91

15/09/2011

Konu : Ev hanımlarının yaptığı ürünlerle birlikte ürettiğiniz ürünlerin belediye standında satılması

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, kendi yaptığınız takı ve el örgülerinin yanında köylerdeki ev hanımlarının yaptığı şalvar, yemeni, resim, elde yapılan ayakkabı gibi ürünleri ev hanımları adına belediye standında satışını yaptığınız belirtilerek, Gelir Vergisi Kanununun 9 ve 18 inci maddelerinde yer alan istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesinde:

"Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini

gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlanmak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmakveya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

...

...

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, söz konusu çalışmalar Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesinde sayılan eser grupları içerisinde yer almadığından, aynı maddede belirtilen istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9'uncu maddesinde:

"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

...

1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)

...

6-Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir.

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar."

hükümleri yer almıştır.

Aynı Kanun'un 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendinde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden (2009/14592 sayılı B.K.K uyarınca) % 2, diğer mal alımları için % 5 oranında vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 46 ncı maddesinde de 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

- Kanunun öngördüğü makine ve aletler dışında başka makine ve alet kullanmadan kendi el emeğiniz ile evinizde ürettiğiniz takı ve el örgüleri herhangi bir işyeri açmaksızın, pazar takibi yapılmaksızın ve ticari, zirai, mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri kermes, festival, panayır gibi yerler haricinde belediyenin standında satmanız halinde Gelir Vergisi Kanunun 9/6 maddesi uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmakta olup, söz konusu ürünlerin 94 üncü maddede sayılan kişi veya kuruluşlara satılması durumunda, bu satış karşılığında yapılacak ödemeler üzerinden anılan maddenin (13/a) bendi gereğince %2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

- Köylerdeki ev hanımlarının yaptığı ürünleri bu ev hanımları adına motorlu taşıt kullanmaksızın ve sabit bir işyeri açmaksızın belediye standında satmanız halinde Gelir Vergisi Kanunun 9/1 maddesi uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmakta olup, söz konusu ürünlerin 94 üncü maddede sayılan kişi veya kuruluşlara satılması durumunda, bu satış karşılığında yapılacak ödemeler üzerinden anılan maddenin (13/c) bendi gereğince %5 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026